

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิจัยเชิงกลยุทธ์ (Strategy Research) เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกของประชาชนซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการศึกษา

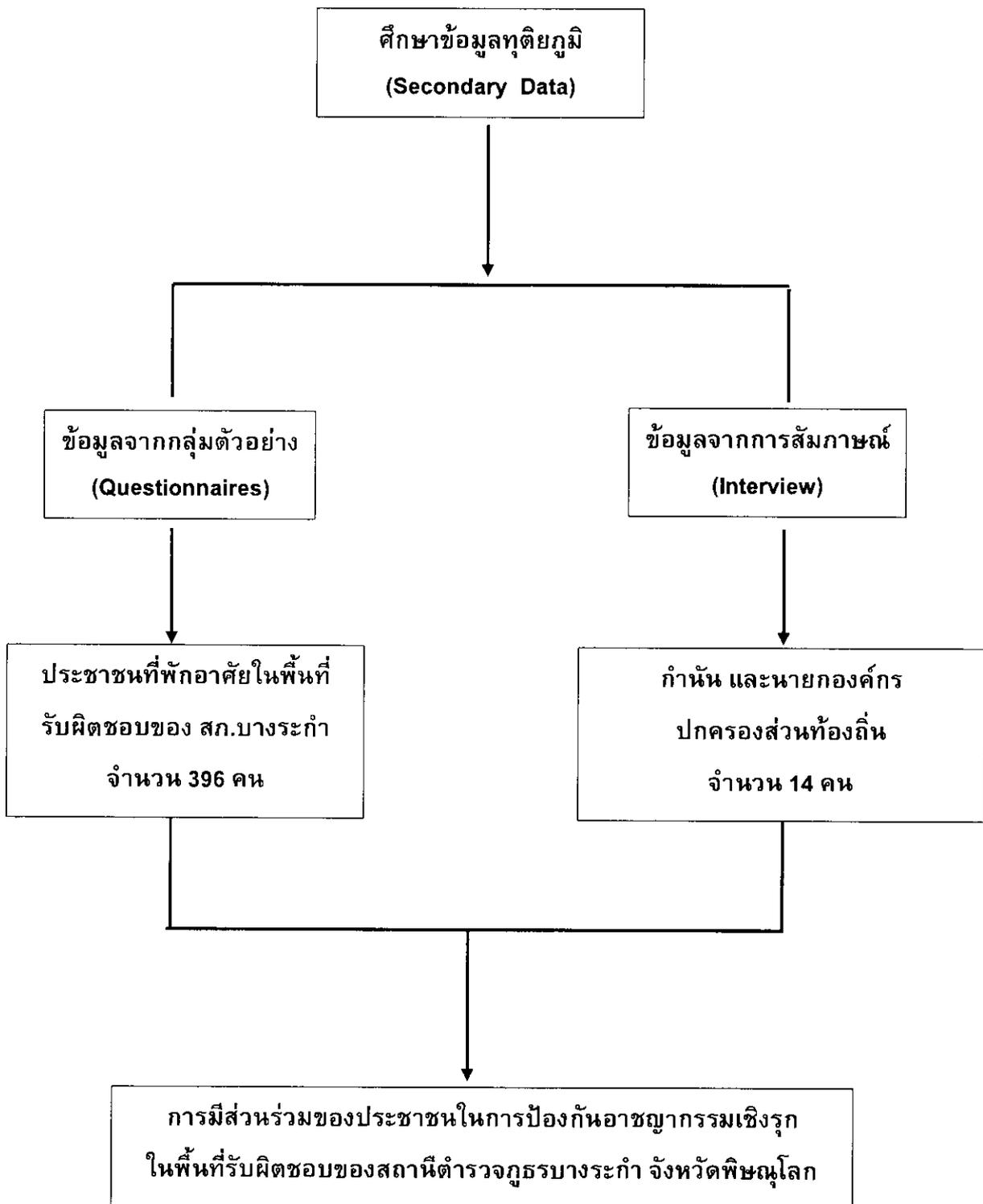
3.1.1 ศึกษาโดยค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study)

โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ วารสาร บทความ วิทยานิพนธ์ หนังสือพิมพ์ รายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษา

3.1.2 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

1) โดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นมาจากการศึกษาเอกสารเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 42,890 คน ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน

2) โดยการสัมภาษณ์ (Interview) แบบเจาะลึก จำนวน 14 คน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายคือ กำนัน และนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปเป็นแผนภูมิรูปภาพได้ตามแผนภูมิรูปภาพที่ 2

ภาพ 2 วิธีการศึกษาวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มี 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มประชากรที่ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires)

กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภูมิลำเนาและพักอาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 7 ตำบล 84 หมู่บ้าน จำนวนประชากรทั้งหมด 42,890 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน

1.2 กลุ่มประชากรที่ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview)

กำนัน และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 14 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนและแบบง่ายจากประชาชนเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเฉพาะประชากรจากกลุ่มประชาชนทั่วไป ส่วนกลุ่มกำนัน นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีโครงสร้าง

2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของประชากรวิจัย ใช้วิธีการกำหนดขนาดที่พอดีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรวิจัย โดยใช้สูตรของ Yamane กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุวรรณ พิณตานนท์, 2546: 82)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดจำนวนประชากรที่ต้องการ

N แทน จำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบของ สภ.บางระกำ จำนวน 7 ตำบล

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้

ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวนทั้งสิ้น 42,890 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน

จากนั้นทำการแบ่งกระจายเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนตำบลละเท่า ๆ กัน ซึ่งแสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากรวิจัยได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของประชากรวิจัยตามสัดส่วน

ชื่อตำบล	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
บางระกำ	13,053 (30 %)	121
ปลักแรด	7,387 (17 %)	68
พันเสา	4,870 (11 %)	45
วังอิทก	2,903 (7 %)	27
บึงกอก	8,247 (19 %)	76
บ่อทอง	4,895 (11 %)	45
ท่านางงาม	1,535 (4 %)	14
รวม	42,890 (100 %)	396

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาจาก แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และระดับการศึกษา และด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และตำแหน่งในหมู่บ้านหรือชุมชน และการรับรู้ข่าวสารอาชญากรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับคะแนน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ 1. ด้านการป้องกันตนเอง และทรัพย์สินให้พ้นภัยจากอาชญากรรม 2. ด้านการเข้าร่วมช่วยเหลือหรือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม 3. ด้านการรับรู้ข่าวสารอาชญากรรม 4. ด้านความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม 5. ด้านบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่ส่งผลต่อการป้องกันอาชญากรรม 6. ด้านบทบาทของชุมชนต่อการป้องกันอาชญากรรม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม เป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-end)

2. แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 คำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ทั้ง 6 ด้าน คือ 1. ด้านการป้องกันตนเองและทรัพย์สินให้พ้นภัยจากอาชญากรรม 2. ด้านการเข้าร่วมช่วยเหลือหรือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม 3. ด้านการรับรู้ข่าวสารอาชญากรรม 4. ด้านความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม 5. ด้านบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่ส่งผลต่อการป้องกันอาชญากรรม 6. ด้านบทบาทของชุมชนต่อการป้องกันอาชญากรรม

ตอนที่ 2 คำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก

3.3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนของการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม

2. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเบื้องต้น เกี่ยวกับความชัดเจนของเนื้อหา ความครอบคลุม วัตถุประสงค์ ความถูกต้องของภาษา ด้วยตัวผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

3. ตรวจสอบความตรง (validity) ของเครื่องมือโดยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และทำการปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประกอบด้วย

3.1 ผศ.ดร. พัฒนพันธ์ เขตต์กัน อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.2 ดร.จิรวิทย์ สันติวงษ์สกุล อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

3.3 ดร.โชติ บัตริรัฐ อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4. นำร่างแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยคัดเลือกคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ระดับ 0.5 ขึ้นไป พร้อมทั้งปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญของข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC อยู่ที่ระดับ 0.99

5. ตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ (reliability) โดยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาวิจัย จำนวน 35 คน แล้วนำมาหาค่าต่ำสุดของค่าความเชื่อถือได้ที่แท้จริง วิธีการที่วัดเป็นการวัดเพียงครั้งเดียว ได้แก่สัมประสิทธิ์ cronbach's alpha (cronbach's alpha) โดยได้ค่าต่ำสุดของค่าความเชื่อถือได้ที่แท้จริงอยู่ที่ 0.98 ส่วนแบบสัมภาษณ์ได้นำไปทดลองใช้กับผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3 คน จำนวนครั้งที่ทดลองใช้ 2 ครั้ง ในระยะห่างกัน 1 สัปดาห์

6. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

7. นำเสนอแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดเก็บข้อมูลออกทำการแจกแบบสอบถามแก่ประชาชน และกลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ตามสถานที่ และจำนวนตัวอย่าง ที่กำหนดให้แล้ว เรียกเก็บภายหลัง

ขั้นที่ 2 จัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ กำนัน และนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นที่ 3 ทำการรวบรวม ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับมาให้ได้ตามตัวอย่างที่ต้องการ และรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ และสรุปข้อมูลออกมาเป็นประเด็นตามสมมุติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

3.5 การจัดกระทำกับข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วมาให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม กำหนดค่าคะแนนแบบช่วง 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนในแบบสอบถาม

2.2 การแปรผลความหมาย เพื่ออธิบายระดับการมีส่วนร่วมที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 100)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.51 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2.3 การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอาชญากรรม พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอาชญากรรมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.51 หมายถึง ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอาชญากรรมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอาชญากรรมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอาชญากรรมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอาชญากรรมน้อยที่สุด

3.6 วิเคราะห์ข้อมูล

1. เชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการประมวลข้อมูลเป็นขั้นตอน คือ หลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนแปลงเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกรหัสลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และเขียนโปรแกรมสั่งงานเพื่อวิเคราะห์และค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส และระดับการศึกษา และด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และตำแหน่งในหมู่บ้านหรือชุมชน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับเปรียบเทียบและอธิบายข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร เพื่อดูการกระจายของตัวแปรและนำเสนอข้อมูลในแต่ละหมวดหมู่ของตัวแปรนั้น ๆ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับคะแนน คือ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ คือ 1. ด้านการป้องกันตนเอง และทรัพย์สินให้พ้นภัยจากอาชญากรรม 2. ด้านการเข้าร่วมช่วยเหลือหรือสนับสนุนต่อกิจกรรม การป้องกันอาชญากรรม 3. ด้านการรับรู้ข่าวสารอาชญากรรม 4. ด้านความรู้ความเข้าใจในการ ป้องกันอาชญากรรม 5. ด้านบทบาทหน้าที่ของตำรวจที่ส่งผลต่อการป้องกันอาชญากรรม 6. ด้านบทบาทของชุมชนต่อการป้องกันอาชญากรรม วิเคราะห์โดย

1) การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับเปรียบเทียบและอธิบาย ข้อมูลทั่วไป หรือข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มประชากร เพื่อดูการกระจายของตัวแปรและนำเสนอ ข้อมูลในแต่ละหมวดหมู่ของตัวแปรนั้น ๆ

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้อธิบายถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการป้องกัน อาชญากรรมของกลุ่มประชากร

3) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายถึงลักษณะการมี ส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของกลุ่มประชากร

4) การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบสมมุติฐาน สถิติที่ใช้คือ ทดสอบค่าที (t-test) และ F -test สำหรับตัวแปรต้นที่มีการแบ่งกลุ่มเป็นสองกลุ่ม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการส่งเสริมการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม เป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-end) วิเคราะห์โดย การรวบรวมข้อมูลและการจัดระบบข้อมูลของข้อมูลที่ผู้ตอบ แบบสอบถามได้เสนอแนะและแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาเขียนแบบพรรณนาความ

2. เชิงคุณภาพ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) เพื่อที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดระบบข้อมูล ซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์โดยการจำแนก หรือการจัดกลุ่มข้อมูล และเขียนบรรยายแบบพรรณนาความ